

KARTA KURSU

Nazwa	Metodyka edukacji środowiskowej	
Nazwa w j. ang.	Methodology of Environmental Education	
Koordinator	Dr Ingrid Paško	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

- Ukazanie założeń, celów, zadań i treści przedmiotowych edukacji środowiskowej na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- Przedstawienie sposobów wykorzystania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i społecznym oraz wiedzy metodycznej koniecznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I-III;
- Kształtowanie umiejętności planowania i realizowania zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji środowiskowej;
- Wskazanie na wartość realizacji zasad dydaktycznych w procesie edukacji środowiskowej na poziomie wczesnoszkolnym;
- Przedstawienie roli organizowania sytuacji edukacyjnych w bezpośrednim kontakcie z przyrodą, kształtowanie umiejętności rozbudzania u dzieci zaciekawienia światem przyrody oraz projektowania eksperymentu uczniowskiego z zakresu wiedzy przyrodniczej;
- Omówienie znaczenia stwarzania warunków do realizacji zajęć badawczych i prowadzenia eksperymentów przyrodniczych, organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiającym dzieciom samodzielną eksplorację zjawisk przyrodniczych;
- Wdrażanie studentów do rozbudzenia szacunku dla myślenia naukowego i podtrzymywania w dzieciach ciekawości odkrywcy;
- Kształtowanie umiejętności konstruowania własnego warsztatu przedmiotowo-metodycznego w zakresie edukacji środowiskowej;
- Wdrażanie przyszłych nauczycieli do poszukiwania wiedzy i nabywania umiejętności metodycznych związanych z edukacją środowiskową oraz kształtowanie postawy refleksyjnej i umiejętności komunikowania się.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – zna założenia, cele, zadania i treści edukacji środowiskowej w przedszkolu i w klasach I-III; W02 – zna i rozumie sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I-III; W03 – zna i rozumie wartość realizacji zasad dydaktycznych oraz dobranych metod kształcenia w procesie edukacji środowiskowej; W04 – zna i rozumie znaczenie stwarzania dzieciom warunków do realizacji zajęć badawczych i prowadzenia eksperymentów przyrodniczych, organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom samodzielną eksplorację zjawisk przyrodniczych; W05 – zna i rozumie znaczenie organizowania sytuacji edukacyjnych w bezpośrednim kontakcie z przyrodą.	K_W01 K_W03 K_W04 K_W06 K_W07 K_W015 K_W017 K_W019
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – zaplanuje i zrealizuje z dziećmi zajęcia z zakresu edukacji środowiskowej U02 – potrafi rozbudzić zaniepokojenie dzieci światem przyrody i nauki oraz zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej; U03 – skonstruuje swój warsztat przedmiotowo-metodycznych do realizacji edukacji środowiskowej.	K_U01 K_U03 K_U05 K_U08 K_U012
	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – wykazuje się poszukiwaniem wiedzy i umiejętności metodycznych związanych z edukacją środowiskową; K02 – jest gotów do rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego i podtrzymywania w dzieciach ciekawości odkrywcy; K03 – jest refleksyjny i komunikatywny.	K_K01 K_K05

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	15	15							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład – prowadzony jako informacyjny (70%), problemowy (10%) i konwersatoryjny (20%);
Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem nauczyciela, analiza tekstów, metoda projektów, dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X	X	X	X			X	
W02								X	X			X	
W03								X	X			X	
W04								X	X			X	
W05								X	X			X	
U01						X	X	X				X	
U02						X	X	X				X	
U03						X	X	X				X	
K01								X				X	
K02								X				X	
K03								X				X	

Kryteria oceny	<p>Zaliczenie na podstawie obecności na wykładach i ćwiczeniach, przygotowania scenariusza zajęć z zakresu edukacji środowiskowej, referatu oraz udziału w dyskusji.</p> <p>Egzamin pisemny obejmujący: znajomość i rozumienie kluczowych pojęć oraz umiejętność krytycznej oceny i projektowania zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji środowiskowej</p> <p>Łącznie max. 12 pkt</p> <p>Punktacja:</p> <p>12 - 11 bardzo dobry</p> <p>10 - 9 plus dobry</p> <p>8 - 7 dobry</p> <p>6 - 5 plus dostateczny</p> <p>4 – 3 dostateczny</p> <p>2 – 1 niedostateczny</p>
----------------	--

Uwagi	Studia jednolite magisterskie, stacjonarne
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład

Ogólne założenia edukacji środowiskowej – edukacja o środowisku, w środowisku i dla środowiska.

Cele i zadania edukacji środowiskowej w przedszkolu i w klasach I-III.

Integracja treściowa, dydaktyczna, organizacyjna i wychowawcza w procesie wczesnoszkolnej edukacji przyrodniczej.

Przygotowanie merytoryczne, metodyczne i organizacyjne nauczyciela do zajęć o treściach środowiskowych na poziomie przedszkolnym oraz w klasach I-III.

Rozwijanie ciekawości świata u dzieci przedszkolnych i szkolnych w procesie edukacji środowiskowej.

Kształtowanie pojęć przyrodniczych i społecznych u dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I-III.

Wycieczka jako podstawowa forma poznawania środowiska przyrodniczego i społecznego przez dziecko w wieku przedszkolnym oraz młodszym wieku szkolnym.

Ćwiczenia

Struktura i rodzaj treści przedmiotowych edukacji środowiskowej na poziomie przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym; treści środowiskowe jako czynnik integrujący w edukacji wczesnoszkolnej.

Realizacja zasad dydaktycznych w procesie edukacji środowiskowej w klasach I-III.

Metody kształcenia oraz formy realizacji edukacji środowiskowej w przedszkolu i w klasach I-III.

Metody badawcze: obserwacja, doświadczenie, eksperyment w rozwijaniu aktywności dzieci przedszkolnych oraz uczniów klas I-III.

Charakterystyka środków dydaktycznych stosowanych w edukacji środowiskowej na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
 Działalność praktyczna dzieci – praca w kąci przyrody, ogrodzie przedszkolnym i działce szkolnej.
 Utrwalanie, kontrola i ocena postępów uczniów klas I-III w zakresie edukacji środowiskowej.

Wykaz literatury podstawowej

Budniak A. *Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009.
 Gąsiorek K., Paśko I. (red.) *Poznanie świata w edukacji dziecka*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2012.
 Kraszewski K. Paśko I. (red.) *Aktywność poznawcza i działaniowa dzieci w badaniach pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
 Paśko I. *Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I-III szkół podstawowych*, Wydawnictwo Naukowe AP, Kraków 2001.
 Paśko I. *Dobór metod nauczania we wczesnej edukacji przyrodniczej a relacje nauczyciel – uczeń w świetle osiągnięć neuronauk* [w:] J.R. Paśko (red.) *Relacje uczeń – nauczyciel we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, Tarnów 2016, s. 131-148
 Sawicki M. *Edukacja środowiskowa w klasach I-III szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1997.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dymara B., Michałowski S., Wollman-Mazurkiewicz L. *Dziecko w świecie przyrody*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.
 Paśko I. *Jak odkrywać zainteresowania dzieci światem przyrody i nauki* [w:] *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania* Kraszewski K., Nawolska B. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, s.135-144.
 Paśko I. *Aktywizowanie dzieci w procesie wczesnoszkolnej edukacji przyrodniczej* [w:] *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania* Kraszewski K., Nawolska B. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, s. 145-154.
 Paśko I. *Jakie role powinien pełnić nauczyciel w pracy z uczniami klas początkowych?* [w:] J.R. Paśko (red.) *Nauczyciel i uczeń we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, Tarnów 2019, s. 93-107.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		90
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3